

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 5 kwietnia 2012 r.

DESiWM/DEC-285/22452/12

Dotyczy sprawy: [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 ze zm.) oraz art. 12 pkt. 2 i art. 48 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez K sp. z o.o., danych osobowych do:

- 1) C, z siedzibą w Stanach Zjednoczonych Ameryki,
- 2) C (India) Private Limited, z siedzibą w Republice Indii,

na podstawie zastosowanych standardowych klauzul umownych stanowiących załącznik do decyzji Komisji Europejskiej 2002/16/WE z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie standardowych klauzul umownych dotyczących przekazywania przetwarzającym dane mającym siedzibę w państwach trzecich, na mocy dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz swobodnego przepływu tych danych (Dz. Urz. UE L 6, z 10.01.2002),

wyrażam zgodę na przekazanie danych osobowych do wyżej wymienionych odbiorców danych w Stanach Zjednoczonych Ameryki oraz Republice Indii.

Uzasadnienie

Do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, zwanego dalej „Generalnym Inspektorem”, wpłynął wniosek złożony przez K sp. z o.o., zwaną dalej Wnioskodawcą lub Spółką, o udzielenie zgody na przekazanie danych osobowych do:

- 1) C, z siedzibą w Stanach Zjednoczonych Ameryki, zwanej dalej „C USA”,
- 2) C (India) Private Limited, z siedzibą w Republice Indii, zwanej dalej „C India”,

razem zwanych dalej Odbiorcami.

Po zapoznaniu się z przedstawionymi przez Wnioskodawcę dokumentami Generalny Inspektor ustalił, co następuje:

- 1) Wnioskodawca należy do międzynarodowej grupy kapitałowej U, zwanej dalej Grupą U, której spółką wiodącą jest U, z siedzibą w Stanach Zjednoczonych Ameryki, zwana dalej U;
- 2) w skład Grupy U wchodzi również inne spółki mające siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, względem których Generalny Inspektor w dniu 9 czerwca 2009 r. wydał decyzje wyrażające zgody na przekazanie danych osobowych do Odbiorców w podobnym stanie faktycznym i prawnym, tj. decyzję numer:
  - a. DESiWM-510/21049/09, w sprawie o sygn. [...], dotyczącą C sp. z o.o.,
  - b. DESiWM-511/21047/09, w sprawie o sygn. [...], dotyczącą Ca sp. z o.o.,
  - c. DESiWM-512/21046/09, w sprawie o sygn. [...], dotyczącą CT sp. z o.o.,
  - d. DESiWM/DEC-509/21019/09, w sprawie o sygn. [...], dotyczącą O sp. z o.o.,
  - e. DESiWM/DEC-506/21016/09, w sprawie o sygn. [...], dotyczącą P sp. z o.o.,
  - f. DESiWM/DEC-507/21017/09, w sprawie o sygn. [...], dotyczącą W,
  - g. DESiWM/DEC-508/21018/09, w sprawie o sygn. [...], dotyczącą Po sp. z o.o.,
- 3) spółki U wymienione w pkt. 2 wystąpiły o zgody na przekazanie danych osobowych w ramach projektu dotyczącego wdrożenia scentralizowanego systemu służącego do realizacji usług/serwisów mailowych (poczty elektronicznej); poczta elektroniczna oraz zawarte w niej dane osobowe przetwarzane są na serwerach C USA zlokalizowanych w Stanach Zjednoczonych Ameryki, zaś techniczne wsparcie dla tak funkcjonującego systemu zapewniane jest przez C India;
- 4) [...] października 2008 r. U, działając w imieniu własnym i w imieniu swoich podmiotów zależnych wskazanych w Załączniku nr 6 do wniosku „Exhibit 1”, w tym m.in. podmiotów, o których mowa w pkt. 2 oraz Wnioskodawcy, podpisała z każdym z Odbiorców umowę,

zwanych dalej Umowami, których treści odpowiadają standardowym klauzulom umownym stanowiącym załącznik do decyzji Komisji Europejskiej 2002/16/WE z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie standardowych klauzul umownych dotyczących przekazywania przetwarzającym dane mającym siedzibę w państwach trzecich, na mocy dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz swobodnego przepływu tych danych (Dz. Urz. UE L 6, z 10.01.2002), zwanej dalej „decyzją Komisji 2002/16/WE”; Umowy zostały zawarte przed dniem 15 maja 2010 r., tj. przed datą utraty mocy decyzji Komisji 2002/16/WE; dane osobowe będą przekazywane w czasie trwania Umów z Odbiorcami, tj. do momentu ich rozwiązania;

- 5) Spółka zaś zamierza skorzystać z przysługujących jej praw oraz wywiązać się z nałożonych na nią obowiązków wynikających z Umów, a tym samym przystąpić do przedmiotowego scentralizowanego systemu zarządzania pocztą elektroniczną;
- 6) Spółka upoważniła U do występowania w imieniu i na rzecz Spółki w charakterze jej pełnomocnika w zakresie m.in. podpisywania [...] umów z zewnętrznymi spółkami będącymi dostawcami usług (ang. *third party service providers*) [...];
- 7) [...] października 1999 r. U podpisała z C USA umowę o świadczenie usług informatycznych;
- 8) zgodnie z wyjaśnieniami Spółki choć U jest organizatorem i zarządzającym projektem, to nie będzie posiadała żadnego fizycznego dostępu do danych osobowych przesyłanych ze Spółki do C USA i C India; U pomimo fizycznego brak dostępu do danych nie będzie decydowała o celach i środkach przetwarzania danych; jednocześnie Spółka nie przekazuje U danych na zasadzie powierzenia; U jest organizatorem i zarządzającym, który jest odpowiedzialny za wdrożenie na poziomie globalnym wspólnego systemu informatycznego zarządzania pocztą elektroniczną, mobilną pocztą elektroniczną (bazującej na urządzeniach typu Blackberry) oraz faksami elektronicznymi;
- 9) Spółka jest administratorem danych odpowiedniego systemu poczty elektronicznej;
- 10) Odbiorcy są podmiotami, którym powierzono zarządzanie i wsparcie techniczne usług poczty elektronicznej, mobilnej poczty elektronicznej (bazującej na urządzeniach typu Blackberry) i faksów elektronicznych;
- 11) przekazanie danych będzie się odbywało na zasadach ich powierzenia w rozumieniu art. 31 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 ze zm.), zwanej dalej ustawą;
- 12) przekazane dane dotyczą następujących kategorii osób:

- a. dane osobowe pracowników,
  - b. dane osobowe kontrahentów świadczących usługi na rzecz Spółki;
- 13) Załączniki nr 1 do Umów określają zakres przekazanych danych; ponadto, w Umowie z C USA kategoria „wszelkie inne dane zebrane w ramach uzupełnienia akt osobowych” zawiera następujące dane:
- a. imię, nazwisko, drugie imię, przedrostek,
  - b. datę urodzenia,
  - c. płeć,
  - d. stanowisko pracy, zawód, miejsce pracy, historię pracy,
  - e. roczne wynagrodzenie lub wynagrodzenie za godzinę pracy, nagrody i bonusy,
  - f. informacje o pracy na pełny etat lub część etatu, adres poczty elektronicznej;
- 14) zasadniczo nie będą przekazane dane szczególnie chronione w rozumieniu ustawy; jeśli przetwarzanie danych szczególnie chronionych będzie konieczne, nastąpi to zgodnie z art. 8 dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz swobodnego przepływu tych danych (Dz. Urz. WE L 281, z 23.11.1995), zwanej dalej dyrektywą;
- 15) wykorzystywane systemy informatyczne spełniają wymogi rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r., Nr 100, poz. 1024), zwanego dalej rozporządzeniem.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor zważył, co następuje:

Stwierdzić należy, że w myśl art. 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 ze zm.), zwanej dalej kpa, organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa. Stosownie zaś do art. 104 § 1 kpa organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej.

W aktualnym stanie faktycznym i prawnym wniosek Spółki w zakresie przekazania danych osobowych do Odbiorców w Stanach Zjednoczonych Ameryki oraz Republice Indii zasługuje na uwzględnienie. Należy wskazać, że zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy, przekazanie danych osobowych

do państwa trzeciego może nastąpić, jeżeli państwo docelowe zapewnia na swoim terytorium odpowiedni poziom ochrony danych osobowych. Odpowiedni poziom ochrony danych osobowych, o którym mowa powyżej, jest oceniany z uwzględnieniem wszystkich okoliczności dotyczących operacji przekazania danych, w szczególności biorąc pod uwagę charakter danych, cel i czas trwania proponowanych operacji przetwarzania danych, kraj pochodzenia i kraj ostatecznego przeznaczenia danych oraz przepisy prawa obowiązujące w danym państwie trzecim oraz stosowane w tym państwie środki bezpieczeństwa i zasady zawodowe (art. 47 ust. 1a ustawy).

Przekazywanie danych osobowych do państwa trzeciego, które nie zapewnia takiego poziomu ochrony z zasady może nastąpić tylko wtedy, gdy zostaną spełnione dodatkowe przesłanki określone w art. 47 ust. 2 lub 3 ustawy. Natomiast, jeżeli w danym przypadku one nie zachodzą, to przekazanie danych osobowych może mieć miejsce tylko po uzyskaniu zgody Generalnego Inspektora, pod warunkiem, że administrator danych zapewni odpowiednie zabezpieczenia w zakresie ochrony prywatności oraz praw i wolności osoby, której dane dotyczą (art. 48 ustawy).

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że Stany Zjednoczone Ameryki oraz Republika Indii, z racji braku wystarczających uregulowań prawnych dotyczących ochrony danych osobowych, nie mogą być uznane za państwa zapewniające odpowiedni poziom ochrony danych osobowych, jak również w świetle zebranych materiałów dowodowych nie zachodzi żadna z przesłanek określonych w art. 47 ust. 2 lub 3 ustawy. W konsekwencji konieczne jest wyrażenie zgody przez Generalnego Inspektora.

Generalny Inspektor, rozpatrując wniosek o wyrażenie zgody na przekazanie danych do państwa trzeciego, jest zobowiązany ustalić, czy administrator danych zapewnił odpowiednie zabezpieczenia w zakresie ochrony prywatności oraz praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Ze względu na to, że zapewnienie odpowiednich zabezpieczeń może wiązać się z przyjęciem odpowiednich zobowiązań umownych, Generalny Inspektor musi również przeanalizować odpowiednie postanowienia umowne.

Biorąc pod uwagę możliwość zastosowania takiego rozwiązania przez Wnioskodawcę należy wskazać na kompetencję Komisji Europejskiej, która na mocy art. 26 ust. 4 dyrektywy jest uprawniona do uznania w drodze decyzji, że określone standardowe klauzule umowne zapewniają odpowiednią ochronę danych osobowych oraz praw i wolności jednostek. Decyzje te wymagają, aby państwa członkowskie nie odmawiały uznania zabezpieczeń ustanowionych w standardowych klauzulach umownych określonych w decyzjach za zapewniające odpowiednie gwarancje ochrony prywatności oraz podstawowych praw i wolności osób fizycznych oraz wykonywania odpowiednich praw zgodnie wymogami art. 26 ust. 2 dyrektywy. Nie wyłącza to jednak obowiązku

spełnienia pozostałych wymogów nałożonych przez właściwe przepisy krajowe. Do dnia 15 maja 2010 r. taki charakter miała również powołana przez Spółkę decyzja Komisji 2002/16/WE.

Zgodnie z art. 7 decyzji Komisji Europejskiej 2010/87/UE z dnia 5 lutego 2010 r. w sprawie standardowych klauzul umownych dotyczących przekazania danych osobowych podmiotom przetwarzającym dane mającym siedzibę w państwach trzecich na mocy dyrektywy (Dz. Urz. UE L 39, z 12.02.2010), zwanej dalej „decyzją Komisji 2010/87/UE”, decyzja Komisji 2002/16/WE utraciła moc obowiązywania z dniem 15 maja 2010 r. Umowy powierzenia przetwarzania danych zawarte zgodnie z decyzją Komisji 2002/16/WE przed dniem 15 maja 2010 r. pozostają w mocy i obowiązują dopóty, dopóki czynności przekazania i przetwarzania danych, które są przedmiotem danej umowy, pozostają niezmienione, a dane osobowe objęte decyzją Komisji 2002/16/WE są nadal przekazane między stronami. Jeżeli umawiające się strony zdecydują o dokonaniu zmian w tym zakresie lub podzleceniu (podpowierzeniu) wykonania czynności przetwarzania danych, które są przedmiotem umowy, wymagać to będzie zawarcia nowej umowy zgodnej ze standardowymi klauzulami umownymi określonymi w decyzji Komisji 2010/87/UE.

Zadeklarowane przez Spółkę zastosowanie standardowych klauzul umownych, określonych decyzją Komisji 2002/16/WE, powoduje konieczność porównania przez Generalnego Inspektora przyjętych przez Spółkę klauzul ze standardowymi klauzulami umownymi. Analiza ta wykazała, że przedstawione przez Spółkę klauzule są zgodne ze standardowymi klauzulami umownymi. Przedstawione klauzule umowne zostały zawarte przed datą wygaśnięcia decyzji Komisji 2002/16/WE tj. przed 15 maja 2010 r.

Analizie również zostały poddane przedstawione przez Spółkę środki organizacyjno-techniczne mające na celu zabezpieczenie przetwarzanych danych osobowych. Art. 48 ustawy wskazuje, że zastosowane przez odbiorcę danych środki organizacyjno-techniczne muszą być „odpowiednie” (adekwatne). Środki te nie muszą być identyczne do tych, które są wymagane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – powinny one adekwatnie zabezpieczać prywatność oraz prawa i wolności osoby, której dane dotyczą.

Podkreślenia wymaga, że nie ma wątpliwości, co do adekwatności przyjętych środków organizacyjno-technicznych w przypadku, gdy środki te spełniają minimalne wymagania określone w rozporządzeniu. Jeżeli natomiast środki te różnią się od rozwiązań przyjętych w rozporządzeniu, podlegają one każdorazowo ocenie Generalnego Inspektora. Po dokonaniu ich analizy Generalny Inspektor stwierdził, że przedstawione przez Spółkę środki zapewniają odpowiednie zabezpieczenia w zakresie ochrony prywatności oraz praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

Spółka przekazując dane w ramach powierzenia nie traci przymiotu ich administratora. Przedmiotowa sprawa dotyczy powierzenia przetwarzania danych osobowych w rozumieniu art. 31

ustawy. Pomimo tego, że podmiotowi, któremu powierzono przetwarzanie danych osobowych nie przysługuje status administratora danych, to ustawa nakłada na niego pewne obowiązki. Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy, może on przetwarzać dane wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w umowie. Natomiast odpowiedzialność za przestrzeganie przepisów ustawy z zasady spoczywa na administratorze danych, co nie wyłącza odpowiedzialności podmiotu, który zawarł umowę, za przetwarzanie danych niezgodnie z tą umową. W konsekwencji, pomimo planowanego przekazania danych osobowych na zasadach ich powierzenia, Spółka nadal będzie ponosić odpowiedzialność za zgodność przetwarzania danych osobowych z prawem.

Wspomnienia wymaga także fakt, że ustawa wprowadzając w swym rozdziale 7 (art. 47 i 48) szczególny reżim dotyczący przekazania danych osobowych do państw trzecich, nie wyłączyła zastosowania w takich wypadkach pozostałych przepisów ustawy. Przepisy art. 47 i 48 ustawy wprowadzają bowiem jedynie dodatkowe wymogi, które należy spełnić, gdy zamierza się przekazać dane osobowe do państwa trzeciego. Konieczność ich wypełnienia nie zwalnia administratora danych z pozostałych obowiązków nałożonych na niego przepisami ustawy.

W tym miejscu podkreślić należy, że decyzja Generalnego Inspektora w przedmiocie wyrażenia zgody na przekazanie danych osobowych do państwa trzeciego nie legalizuje wcześniejszego przekazania danych osobowych do państwa trzeciego, które ewentualnie miałyby miejsce przed datą wydania decyzji w sprawie. W konsekwencji, rozpoczęcie operacji przekazania danych osobowych do państwa trzeciego może nastąpić dopiero po wydaniu stosownej decyzji przez Generalnego Inspektora. Niniejsza decyzja upoważnia Spółkę do przekazania danych osobowych do Stanów Zjednoczonych Ameryki oraz Republiki Indii jedynie na warunkach określonych w złożonym wniosku.

Niezależnie od powyższego, podkreślenia wymaga, że poza zakresem złożonego wniosku pozostaje ewentualne przekazanie danych do U, której rola w planowanych transferach danych wzbudza wątpliwości. Jak bezsprzecznie wskazuje materiał dowodowy w sprawie, U umocowane przez Spółkę zawarło w jej imieniu i na jej rzecz Umowy z Odbiorcami, które stały się podstawą wyrażonej przez Generalnego Inspektora zgody na przekazanie danych.

Jednakże, Spółka nie określiła w sposób niejednoznaczny roli U w planowanych operacjach przekazania danych. Z jednej strony wskazuje się, że U występując jedynie jako pełnomocnik nie będzie przetwarzała przekazanych danych osobowych, z drugiej zaś strony przedstawia się U jako organizatora i zarządzającego, który jest odpowiedzialny za wdrożenie na poziomie globalnym wspólnego systemu informatycznego zarządzania pocztą elektroniczną, mobilną pocztą elektroniczną (bazującej na urządzeniach typu Blackberry) oraz faksami elektronicznymi. Choć przedstawione wątpliwości nie wpływają na rozstrzygnięcie sprawy dotyczącej przekazania danych

do wskazanych we wniosku Odbiorców, to jednak Spółka niezależnie od przedmiotowej decyzji musi przeanalizować wszelkie możliwe transfery w celu zapewnienia ich zgodności z ustawą, w tym przede wszystkim z jej rozdziałem 7.

Jednocześnie wskazać należy, że o posiadaniu określonego władztwa w stosunku do danych osobowych często nie decyduje sama okoliczność ich „przetrzymania”, a faktyczny wpływ na to, co w danej sytuacji się z nimi dzieje. Administrator danych może w ogóle nie posiadać danych osobowych, w stosunku do których przysługuje mu status administratora danych, albowiem przekazał je – w drodze umowy powierzenia – innemu podmiotowi (np. pracodawca zlecający biurowi rachunkowemu prowadzenie „księgowości” swoich pracowników). Dlatego jeżeli z treści pełnomocnictwa wynika, że jeden podmiot upoważnia drugi do występowania w jego imieniu m.in. „w sprawach dotyczących ochrony danych osobowych”, to należałoby się np. zastanowić czy – mimo, że drugi z wymienionych podmiotów nie ma dostępu do danych osobowych i ich nie przetwarza – to gdyby ich zażądał, mógłby je otrzymać. Innymi słowy, na ile w takiej sytuacji podmioty, którym powierzono przetwarzanie danych osobowych, i które wykonują na tych danych określone operacje, mogłyby odmówić przekazania danych.

W świetle powyższego, w razie uznania, że dochodzi do przekazania danych osobowych do innych podmiotów niż Odbiorcy wskazani przez Spółkę we wniosku zachodziłaby konieczność spełnienia jednej z wymienionych w art. 23 ust. 1 lub art. 27 ust. 2 ustawy przesłanek legalności przetwarzania danych lub zawarcia umowy powierzenia danych, o której mowa w art. 31 ustawy. Ustawa wprowadzając w swym rozdziale 7 (art. 47 i 48) szczególny reżim dotyczący przekazania danych osobowych do państw trzecich, nie wyłączyła zastosowania w takich wypadkach pozostałych przepisów ustawy. Przepisy art. 47 i 48 ustawy wprowadzają bowiem jedynie dodatkowe wymogi, które należy spełnić, gdy zamierza się przekazać dane osobowe do państwa trzeciego. Konieczność ich wypełnienia nie zwalnia administratora danych z pozostałych obowiązków nałożonych na niego przepisami ustawy. A zatem w przypadku kwalifikowanej formy przetwarzania danych, jaką jest przekazanie danych do innego administratora danych, który ma siedzibę w państwie trzecim, zachodzi konieczność spełnienia jednej z przesłanek legalności przetwarzania danych, wymienionych w art. 23 ust. 1 lub art. 27 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych. W szczególności, co do zasady, przekazanie danych osobowych pracowników przez pracodawcę innemu podmiotowi wymaga uprzedniego wyrażenia zgody przez pracowników.

Z uwagi na powyższe, wobec zaistnienia odpowiednich przesłanek rozstrzygnięcia niniejszego postępowania administracyjnego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).